

habitasse, sed ad mentem saniolem revocatos, asserit Augustinus¹.

CAPUT IV.

DE SCRIPTORIBUS QUINTI SÆCULI PRÆSTANTISSIMIS.

Annus 420 supremus fuit *Hieronymo*, Stridone in Dalmatia nato, et in latino, græco, hebræoque sermone, cunctisque disciplinis doctissimo. Natus dicitur anno 329, et vita functus ætatis suæ 91 in secessu bethlemítico. Donatum in grammatica, Victorinum in rhetorica, Dydimum in Græcorum doctrina, Bar-haninan in hebraicis litteris habuit institutores, et a Paulino Antiocheno presbyter fuit ordinatus². Quantum in sacris litteris enituerit, divina ejus bibliotheca demonstrat, sacros scilicet complectens Hebræorum, Græcorumque codices, quos latinitate donavit. Illustravit eosdem libros exquisitissimis commentariis, eloquenti stylo instruxit matronas, virgines, monachos et cujusque generis viros; acriori Helvi-

¹ Commemorant nonnulli hæresim *prædestinationum* exortam, ut aiunt, in africano monasterio Adrumeti, sed nos arbitramur esse fictitiam. E Chronico Edessæ edito in *Bibliotheca orientali* ab Assemanio habemus anno 428, emersisse hæresim asserentium « peccatum naturæ insitum. » Illustris editor legendum putat, « nequaquam naturæ insitum. » Si id probes, nova non est hæresis, sed pelagianorum, negantium originale peccatum et adstruentium « impeccantiam; » at si priori lectioni adhæreas, hæc hæresis manichæismi est germen, vel surculus. Præter Fortunatum, Adimantum, Felicem, Secundinum, Faustum, aliosque manichæos refutatos a S. P. Augustino, mulier etiam quædam, *Julia* nomine, manichæa, multos apud Gazam Palæstinæ urbem seduxit, sed cum S. Porphyrio episcopo ausa inire disputationem infelici morte precepta est, ut legitur apud Surium ad diem 26 februarii.

² Cum S. Hieronymus fuerit presbyter antiochenæ Ecclesiæ, et non romanæ, ut ipse testatur ep. ad Pammachium, negant complures inter quos lib. I *De cler.*, cap. xvi, Ven. Bellarminus, connumerandum illum esse inter S. R. E. cardinales; quamvis id singulari opusculo demonstrare conatus fuerit Alphonsus Ciaconius. *Rufinus* adversarius Hieronymi plura conscripsit, et Eusebii historiam latinitate donavit, uti et Josephi libros, multumque pro Origene adlaboravit. Num ab isto, vel a *Rufino* alio Syro Cælestius acceperit non dari traducem originalis peccati, non eadem est recentiorum criticorum opinio.

dium, Jovinianum, Vigilantium, necnon Rufinum, cunctosque sibi adversantes pupugit.

Quid dicendum est de *Augustino*? Natalis ei annus 355, emortualis 430. Mirum ejus ingenium ostendit, quod adolescentulus in patria Tagaste grammaticam, et Carthagine rhetoricam docuerit artem, et superiores disciplinas nullo tradente didicit. Paganos aureo *De civitate Dei* opere confutavit. Donatistas, manichæos, pelagianos, cæterosque ævi sui hæreticos exagitavit libris numero, doctrina ac pondere argumentorum magno pretio æstimandis. Conciones quoque, et epistolas conscripsit plurimas, et in sacris explanandis libris egregiam navavit operam. Nihil eo humilium, nihil humanius, nihil indefessum magis et in ecclesiasticis et civilibus negotiis pertractandis magis assiduum. Ecclesiæ fulgidissimum lumen, scholasticorum theologorum ducem, et gratiæ et charitatis magistrum universi appellant, atque suspiciunt.

Condigna ulterius habenda est mentio *S. Cyrilli*, qui fuit in episcopatu Alexandrino successor Theophili, vita functi anno 412, et nestorianæ hæresis invictissimus oppugnator; quamvis in eo redargutus a Theodoro alisque, quod Verbi incarnati dixerit *μία φύσις, unam naturam*. At certum est *φύσις* vocabulum loco *ὑποστάσις* usurpasse ad unam significandam Christi personam. Præter quinque contra Nestorium libros, *ac de Trinitate, de Incarnatione, de recta fide*, et suimet apologias et homilias, epistolasque permultas, decem libros edidit contra Julianum, atque in Pentateuchum, in prophetas et in Evangelium Joannis locupletissima commentaria. Obiit autem fidei athleta anno ær. ch. 444.

Ut contra nestorianos Cyrillum, ita contra Eutychem Deus defensores Ecclesiæ suæ suscitavit, inter quos *Leonem I*, romanum pontificem, et *S. Petrum Chrysologum* ravenatem antistitem. Is natus apud Forum Corneliæ a Sixto III præmonstrantibus Petro apostolo et Apollinare martyre, consecratus est episcopus Ravennæ, atque ex hac vita migravit circa annum 450. Præter sermones tali conscriptos facundia, ut inde illi accesserit *Chrysologi* cognomentum, hortante prælaudato Leone Magno,

scripsit ad chalconense concilium contra hæresim Eutychetis, necnon ad Eutychem ipsum, ut hæresiarcham revocaret ad frugem.

Quamquam vero hactenus laudati quinto Ecclesiæ sæculo lucem attulerint splendidissimam, non defuerunt tamen præclarissimi scriptores alii, qui vel eruditionis ornatu, vel rerum gestarum narratione, vel sacra etiam poesi locum in hac Epitome sibi vindicant. Refero ad priorem classem *S. Chromantium* Aquileiensem, quem Hieronymus vocat sui temporis episcopum *doctissimum et sanctissimum*, vita functum anno 413; *Polychronium* Syrum, quem summa cum laude memorat Theodoretus, solutum corporis nexu circa annum 427; *Isidorum* a monasterio Pelusii prope Nilum, denominatum *Pelusiotam*, qui vivebat adhuc anno 430, et decem millia epistolarum scripsit, si fidem promereatur Nicephorus; *Marium Mercatorem* studiosissimum Augustini, fideique catholicæ adversus pelagianos et nestorianos vindicem strenuum, ex hac ereptum vita circa ann. 450; *Joannem Cassianum*, Scytham, Chrysostomi discipulum, qui decessit Massiliæ, ubi monasterium ædificaverat anno 448. *Salvianum* ejusdem civitatis presbyterum; *Nihum Nitriensem* et *Honoratum*, *Maximum*, *Hilarium*, *Vincentium* et *Eucherium*, lirinenses monachos doctrina et sanctitate per celebres; sanctum *Remigium* Francorum apostolum, *Julianum Pomerium*, etc. ¹.

Narrarunt vero res in Ecclesia gestas *Sev. Sulpicius* et *Palladius*, sæculo quinto ineunte, quorum primus natione Gallus *Historiam sacram* usque ad annum 400, stylo facili et supra genium sæculi terso; alter Galata, *Historiam lausiacam*, vitas SS. Patrum narrantem, ita nuncupatam, quoniam ad *Lausum* præfectum cubiculi inscripta fuit, de rebus a Chrysostomo gestis, et de gentibus Indiæ ac brachmanibus, sedulo diligenterque conscripsit. Subsecuti sunt sancti viri et discipuli Augustini,

¹ Ex his *Cassianum*, *Hilarium*, *Vincentium*, necnon *Faustum Rejensem* et *Gennadium* fuisse semipelagianos censent viri clarissimi; quod illorum fidei atque sanctitati non officit, cum error semipelagianorum nondum fuerit ab Ecclesia proscriptus.

Paulus Orosius et *Possidius*. Ille Hispanus genere et presbyter tarraconensis, historiarum libros VIII contra paganos, eodem monente Augustino, circa annum 417 complevit; iste autem calamensis in Africa episcopus, anno 430 S. Patri morienti adfuit, et res ab eo gestas librosque recensuit. *Paulinus* Mediolanensis vitam Ambrosii, cujus diaconus fuerat, et de benedictionibus patriarcharum scripta exaravit. Præter opera alia complura, ecclesiasticam historiam ab anno 322 ad annum 427, deduxit *Philotheus* continentem ascetarum elogia, et hæreticorum descripsit fabulas. *Theodoretus* genere Antiochenus et Cyrensis episcopus, qui obiit septuagenario major circa annum 457; vir magnus, quamvis aliquando patrocinitus nestorianis. Vixitque, floruitque circa eadem tempora *Gelasius* patria Cyzicenus et episcopus Cæsareæ in Palæstina, qui nicænæ synodi scripsit historiam. Accinxit se ad Ecclesiæ historiam scribendam anno 440 *Socrates* C. P., appellatus *Scholasticus*. Hunc novatianum plurimi vocant, sed nititur vindicare *Valesius*. Superatur elegantia ab *Hermia Sozomeno Palestino*, qui per eadem tempora libros novem *Hist. eccl.* edidit et nuncupavit *Theodosio*. Accesserunt *S. Prosper* Aquitanus, augustinianæ doctrinæ vindex, cui *Chronicum* adscribunt deductum usque ad annum 455 ¹. *Victorius* itidem Aquitanus ², a quo in calculis mathematicis admodum exercitato scriptus est anno 457 *Canon paschalis*, et *Victor* Vitensis episcopus in *byzacena* provincia, a quo apud Constantinopolim exule, litteris tradita est anno 487 historia persecutionis vandalicæ. Postremo *Gennadius* Massiliensis anno 405 absolvit *Catalogum* virorum illustrium, una cum libro *De ecclesiasticis dogmatibus* ad R. P. *Gelasium*.

At quinam stylum in sacra exercuerunt poesi? Initio *S. Paulinus* Nolanus episcopus, patricio genere ortus Burdigalæ, et

¹ Adde cyclum paschalem, de quo S. Isidorus Hispalensis, lib. VI *Originum*, cap. xvii, et Vossius, *De historicis latinis*, etc.

² *Victorinus* dicitur a Gennadio in Catalogo, cap. xxxviii. Hunc canonem edidit et commentario illustravit anno 1633, typis Plantinianis, Ægidius Bucherius S. J. De periodo victoriana annorum 532 dixi cap. vii *Chronologiæ*.

vita functus anno 431, non solum epistolas L, soluta oratione, verum *Natales* X. S. Felicis M. aliaque plura eleganti metro composuit. Tum *Aurelius Prudentius* Hispanus, *Psychomachin*, *Cathemerinon*, Περὶ στεφανῶν, *Apotheosim*, *Hamartigeniam*, *contra Symmachum*, id est, de pugna vitiorum et virtutum, hymnos diurnos, de coronis, de divinitate, de peccatorum origine et contra idolorum cultum, varii et venusti carminis contexit poemata. *Nonus* Ægyptius inter cætera scripsit hoc sæculo adolescente græco turgidoque carmine *Paraphrasim* Evangelii S. Joannis. *Anicia Falcona Proba*, quæ post captam Romam ab Alarico, anno 410, cum filia Juliana et nepte Demetriade confugit in Africam, scripsit de rebus a Christo gestis *Centonem* virgilianum. *Athenais* quoque Atheniensis, anno 432, desponsata Theodosio imp., et vocata postmodum *Eudocia Augusta*, absolvit *Centones* homericos, condiditque heroico carmine *Metaphrases*, Historiam SS. mart. Cypriani et Justinæ, et poema *De victoria*, a Theodosio viro suo e Persis reportata. Etiam prælaudatus S. *Hilarius* Arelatensis, qui in episcopatu successit S. Honorato an. 429, præter decessoris sui vitam, carmen heroicum condidit historiæ Geneseos. Adde *Cælium Sedulium* natione Scotum, qui conscripsit Carmen *paschale* de miraculis Christi, distributum in libros quinque, collationem utriusque Testamenti versibus elegiacis, et jambis *Pœan* inscriptum Carmen de rebus a Domino gestis, et *C. Sollium Apollinarem Sidonium* Arvernorum episcopum, generis claritudine et multorum librorum soluta, numerisque adstricta oratione conscriptorum, illustrem, laudandum rursus in notis ad proximum caput sextum. Demum *Claudianus Mamertus* presbyter viennensis, qui florebat circa annum 462, carmine *vanos poetas* perstrinxit, hymnosque Ecclesiæ, cui erat addictus, concinne digessit.

CAPUT V.

DE AUGUSTIS PRINCIPIBUS, VIRISQUE SANCTITATIS EXIMLÆ.

Supra dictum est, defuncto Theodosio M. anno ær. v. 395, incepisse *Honorii* et *Arcadii* principatum. Iste in Oriente, ille in Occidente imperabat, atque exinde duo distinguuntur imperatores, vel potius unius imperii collegæ, nam leges et rescripta utriusque nomine signabantur ¹.

In Occidente itaque sublato e vivis Honorio, Romæ ex aqua intercuti, *coss. Asclepiodato* et *Mariniano*, id est anno 423, die 25 augusti, et imperii sui a morte patris 28, tyrannidem Ravennæ arripuit primicerius notariorum *Joannes*, quem Theodosius Asparem in Italiam mittens oppressit, et ad imperii consortium evexit *Valentinianum* III, filium Constantii Cæsaris et Gallæ Placidia, anno 425, in consulatu ejusdem *Theodosii* XI, octobri mense labente. Idem *Valentinianus*, cum manu sua interfecisset Aetium, cujus summam apud milites suspectam habebat auctoritatem, occisus est, *Maximo* instante, ab Aetii militibus Trasila et Optila, anno 455, se consule VIII, cum *Anthemio*, 17 die martii ².

Post hæc mutata in Occidente imperii facies. Extincto enim *Valentiniano*, ejus imperium, viduamque *Eudoxiam* ³ rapuit

¹ Imperante Honorio Marcellinus, qui anno 411 præfuit Collationi carthaginensi, opera donatistarum martyr occubuit. Sanctiones multas adversus prædictos donatistas, pelagianos, cæterosque hæreticos Honorius et Theodosius Junior promulgarunt. Extant in Cod. theodosiano cit. *De hæreticis*. Latæ vero contra pelagianos apud Vossium quoque, Garnierum, Norisium, etc.

² *Valentinianus* III, anno 437, nuptias celebravit Thessalonicae cum *Eudoxia* filia *Theodosii* Junioris, quæ illi bimula, anno 424, fuerat desponsata. Filias ex ea suscepit duas, *Placidiam* II et *Eudoxiam* III, quæ una cum matre captivæ abductæ fuerunt a Vandalorum rege *Genserico*. Augustus a *Theodosio* declaratus est anno 425 *Maximi*, qui in ejus mortem conspiravit, illata vi uxorem vitiaverat. Hanc *Procopius*, lib. I *De bello vandalico*, ut formosissimam, ita castissimam vocat.

³ *Eudoxiam* filiam *Theodosii* Junioris et *Eudociæ*, vel *Athenaidis*, quæ ad ulciscendam mariti mortem accersivit ex Africa *Gensericum*, Vandalorum regem.

Petronius Maximus, qui capta a Gensericō urbe, fugam capessens, impetitus est a concitato populo lapidum imbre, membratim dilaniatus et projectus in Tiberim. Sed et imperium ipsum laceratum est ac discerptum, Africam Vandalis, Hispaniam Gothis, Gallias Francis, Italiam permixtis barbaris occupantibus.

Trucidato tamen Maximo, electus est anno 455 *Fl. Mæcilius Avitus*, qui legatione fungebatur apud Gothorum regem Theodoricum. Sed et Avitus coactus est a Ricimere, barbarorum duce, abdicare se principatu, et Placentiæ creatus episcopus, mœrore animi dicitur obiisse. Avito autem anno 457 suffectus est *Flavius Julius Majoranus*, et ipse inchoato anno imperii quinto a Ricimere occisus prope Dertonam. Majorano anno 461 successit *Vibius Severus*, cui Ricimeres ipse fertur abstulisse vitam propinato veneno. Idem fatum *Anthemio*, qui ducta in matrimonium Ricimeris filia, soceri opera anno 467, obtinuit imperium; sed ab eodem socero per insidias captus et occisus est Romæ, vix sexto imperii anno inchoato. Commissum tum imperii regimen *Fl. Anicio Olybrio*, Placidia filia Valentini III marito, post paucos menses, ipso inaugurationis suæ anno 472, vita privato. Post Olybrium anno 473 electus est *Glycerius*, romanæ urbis senator, e solio proximo anno dejectus a *Julio Nepote*, filio Nepotiani, pulsus in Dalmatiam et consecratus, ut fertur, episcopus salonensis. Pari sorte *Julius Nepos* exauctoratus est ab Oreste Gotho, cui ille demandaverat exercitus præfecturam, et subrogatus Julio *Flavius Romulus Augustus*, filius Orestis, *Augustulus* nuncupatus, anno 475. Non explevit *Augustulus* annum imperii primum, nam a factione Julii Nepotis in Italiam vocatus *Odoacer* rex Herulorum, ingentibus barbarorum copiis Ticini Orestem obsedit, superavit, occidit, ejusque filium *Augustulum* cedere imperio coactum, relegavit in Lucullanum parvam Campaniæ insulam, Megarim olim dictam, prope Neapolim. Ita romanum imperium, quod incepit sub *Augusto*, sub *Augustulo* extinctum est.

In Oriente autem imperatori Arcadio successit anno 408 *Theodosius Junior*, ei ex Eudoxia natus, pius et orationi de-

ditus princeps, institutor academiæ Constantinopolis et Bononiæ, et codicis nomine suo inscripti promulgator¹. Theodosio vita functo, anno 450, die 19 julii, ad imperium, et ad nuptias Pulcheriæ virginis, sororis Theodosii, electus est *Fl. Valerius Marcianus*, in Thracia humili loco natus, sed clarus virtutibus, pacator imperii et defensor Ecclesiæ, extinctus, ut creditur, veneno, Asparis Patritii machinatione, anno 457, die 26 januarii. Proclamatus inde imperator *Leo I* Thracius, favore Asparis, pietate et clementia, atque erga Deiparam devotione commendandus; qui non semel Gensericum fudit, e Sicilia barbaros expulit, atque ipsum Asparem arianum, ac proditorum obtruncavit, e mortali vita sublatus anno 474. Huic successit nepos *Leo II*, filius Zenonis Isaurici, qui eundem parentem suum declaravit Augustum, eodemque anno, mense novembri decessit. *Zeno* itaque post filium susceptum ex Ariadna filia Leonis I, turpis facie, sed moribus turpior, imperium tenuit ab anno 474 usque ad annum 491, quamvis ei principatum subripere tentaverit anno 476 *Basilicus*, hortatu *Æliæ Verinæ*, sororis suæ, quæ fuerat uxor Leonis I. Mortuo Zenone præcitato anno 491, die 6 aprilis, opera Ariadnæ viduæ ab ipso Zenone relictæ, e scriba factus est imperator *Fl. Valerius Anastasius*,

¹ Codicem theodosianum promulgatum Gothofredus demonstrat anno 438, non ut putabatur, anno 433. Publicas vero scholas C. P. anno 425 Theodosius aperuit. Athenaidem, filiam Heracliti philosophi, Eudociam in baptismo appellatam, litterisque excultam, anno 421 duxit uxorem. De hac præcedenti cap. IV Theodosius Junior idolorum templa funditus everti jussit, adeo ut nullum pristinae superstitionis remaneret vestigium. In eum castra movens Roila, Scytharum regulus, immissis cœlitus igneis turbinibus extinctus fuit. Illum quoque aggressos Persas vehementissimo imbre, et ingenti grandine, Deus compulit ut retrocederent. Hæc ex lib. V *Hist. eccl.* Theodoretī, cap. xxxvii. Templum antea dicatum dæmoniis, appellatumque Tychæum, a Theodosio consecratum Ignatio martyri, locatis ibidem hujus reliquiis translatis in Urbem ex cœmeterio, quod erat extra portam Daphniticam, refert lib. I, cap. xvi, Evagrius Scholasticus. S. Joannis Chrysostomi, anno 430, reliquias Constantinopolim Theodosius magnificentissima pompa deferri curavit, parentibus suis veniam humillime deprecatus. Obiisse Theodosium Junioem extractum e fluvio Leneo, in quem prolapsus ex equo fuit inter venandum, et lectica, semivivum ad regiam urbem revectum, scribunt auctor chronici alexandrini, Theodorus Lector, Nicephorus Callistus, alii.

a diversitate coloris in oculorum pupillis *Dicorus* denominatus, et ortus in urbe Macedoniae Dyrrachio. Anastasius prœlaudatam Ariadnam duxit uxorem, imperavitque annis 27, labe infectus eutychniana; unde percussus fulmine interiit anno 518, die octava julii.

His cæsarum, regumque temporibus, floruisse complures singulari prœditos sanctitate, ex primo et quarto capite conjicitur¹. At collustrarunt universum fidelium cœtum alii quamplurimi. Venerando episcoporum ordini maximum contulerunt ornamentum *Cæsarius*, episcopus arelatensis in Gallia Narbonensi, *Alipius* Tagastensis in Numidia Africae, *Turibius* Asturicensis in Hispania Tarraconensi, *Patritius* Hibernorum apostolus, *Epiphanius* Ticinensis in Insubria, *Eucherius* Lugdunensis, *Honoratus* et *Hilarius* Arelatenses, *Lupus* Trecensis, *Severinus* Noricorum apostolus, *Germanus* Antisiodorensis in Galliis, *Petronius* Bononiensis, *Exuperius* Tolosanus, *Flavianus* Antiochenus, *Marutha* in Mesopotamia, *Mamertus* Viennensis in provincia Narbonensi, *Gaudentius* Brixianus in Cenomanis². Martyrii palmam retulerunt in Persia sub Isdegerde cum aliis innumeris *Jacobus* intercisus³; Pamiae, seu Appamiis in Occitania *Antonius* regia ortus stirpe, Alexandriae *Proterius*, Constantinopoli *Flavianus*, in Corsica *Julia* virgo, in Africa sub Genserico *Martinianus* et *Saturianus* cum aliis 270 virginum pariter coronatarum sub Hunnerico multiplex chorus. Quanta vero pudicitiae laus in *Maxima*, ipsarum africanarum virginum matre, in *Pulcheria* Theodosii A. sorore, in *Eustochio* ad Præsepe Domini cum aliis virginibus enutrita, in *Genoveva* immortalis gloria Parisiensium? Matronarum item decus fuit *Melania* Junior, etc. Suos quoque proceres connumerant monachi et anachoritæ, ut *Sabbam* Palæstinorum ascetarum jubar, *Maronem*, a quo Maronitæ denominantur, *Arsenium* Scetis Ægyptii

¹ Imperantibus Arcadio et Honorio hujus sæculi initio vixit S. *Alexius* Romanus. Quidam Alexium cum Joanne Calybita confundunt.

² Adde Crescentium presbyterum et Eugenium diaconum, Florentinos.

³ Persecutionem Isdegerdis Baronius, alique referunt ad annum 420, Ante quinquennium exortam demonstrat Antonius Pagius.

montis incolam, *Alexandrum* acemetarum, id est, insomnium vigilumque parentem, *Joannem* Palæstinum *Silentiarium*, duosque *Stylitas* (quis enim universos commemoret?) *Simeonem* et *Danielem*¹.

CAPUT VI.

QUINTI SÆCULI DOGMATA ET DISCIPLINA.

Didicimus ex hujus sæculi historia quod præmonstraverat Apostolus, omnes in Adam peccasse; ejusque prævaricatione peccatum, et per peccatum intrasse mortem in mundum; gratiam non dari secundum merita nostra, neque ex præscientia futurorum operum naturalium; necessariam illam esse ad singulos actus, nec fieri, aut cogitari absque ea aliquid posse, quod ad æternam salutem conferat. Prædestinationis nostræ exemplare est Christus, ad maximam omnium gratiarum divino beneplacito electus, ad unionem scilicet hypostaticam. Qua divinam humanamque naturam in una conjunctas esse persona, permanente proprietate utriusque, commonstrant contorta in Nestorium et Eutychem anathemata, definitiones Ecclesiae, scriptaque Patrum orthodoxorum. Unum de Trinitate crucifixum ita fides catholica tradidit, ut nullatenus passio in divinam referatur naturam. Beatam Virginem appellandam esse θεοτόκον, utpote quæ genuit Deum hominem, definitum fuit, et sanctis, horumque reliquiis religiosum cultum esse præstandum². Veram esse religionem seclusa cum episcopis catholicis communiōne, est deliramentum acephalorum.

¹ Supra columnam Simeonis sæpe visam, etiam a seipso, rutilantem stellam, tradit lib. I, cap. xiv, Evagrius.

² Quantum attinet ad reliquias sanctorum, Arcadius imperator anno 406 e Silo Palæstinæ oppido Constantinopolim magna pompa adportari curavit exuvias Samuelis prophetæ. Id religiosæ pietatis exemplum vocat adversus Vigilantium Hieronymus. In eadem regiam urbem anno 409 advecti cineres sanctorum *Joseph*, filii patriarchæ Jacob, *Zachariæ* patris Præcursoris. Revelatione divinitus facta Luciano presbytero, anno 415 inventa, et decenti loco fuerunt condita, corpora *Stephani* protomartyris, *Gamalielis* et *Abibonis*. S. *Joan. Chrysostomi* corpus an. 438, e Ponto Constantinopolim solemniter pompa translatum. *Catenæ* S. Petri Jerosolymis ab Eudocia missæ, C. P. una, altera Romam ad filiam Eudoxiam. Inventum anno 453 Emesæ in Syria caput S. *Joannis Baptistæ*.